

# Lietuvos krovinių vežimo automobiliais sektoriaus konkurencingumo ekonominė analizė

*Pranešimas parengtas LR Trišalės tarybos posėdžiui, 2019 m. lapkričio 19 d.*

Pristato Doc. Dr. Eglė Stonkutė

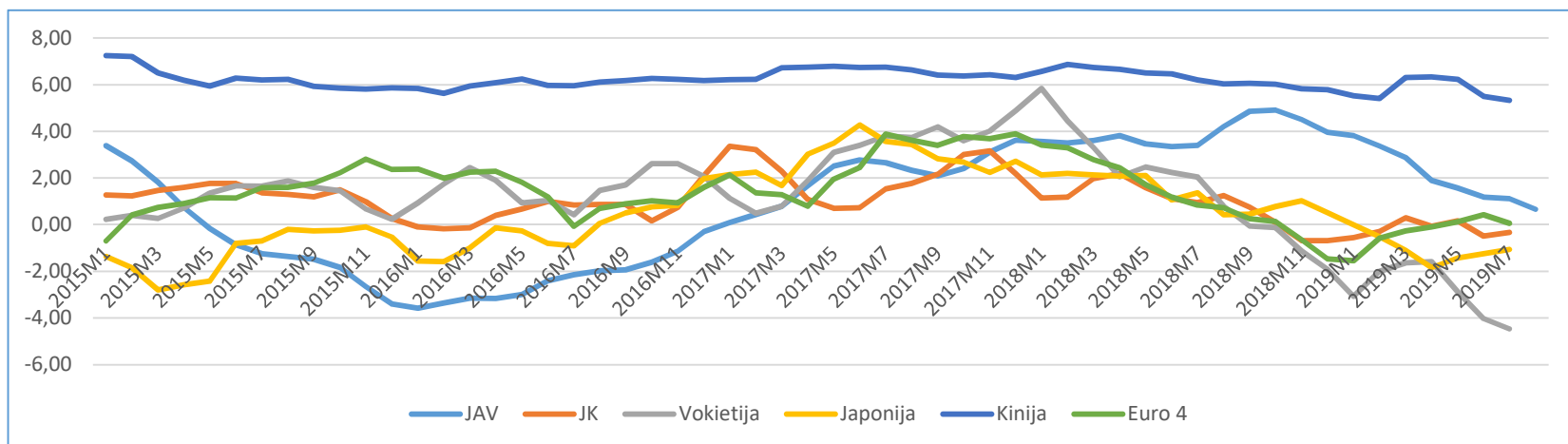
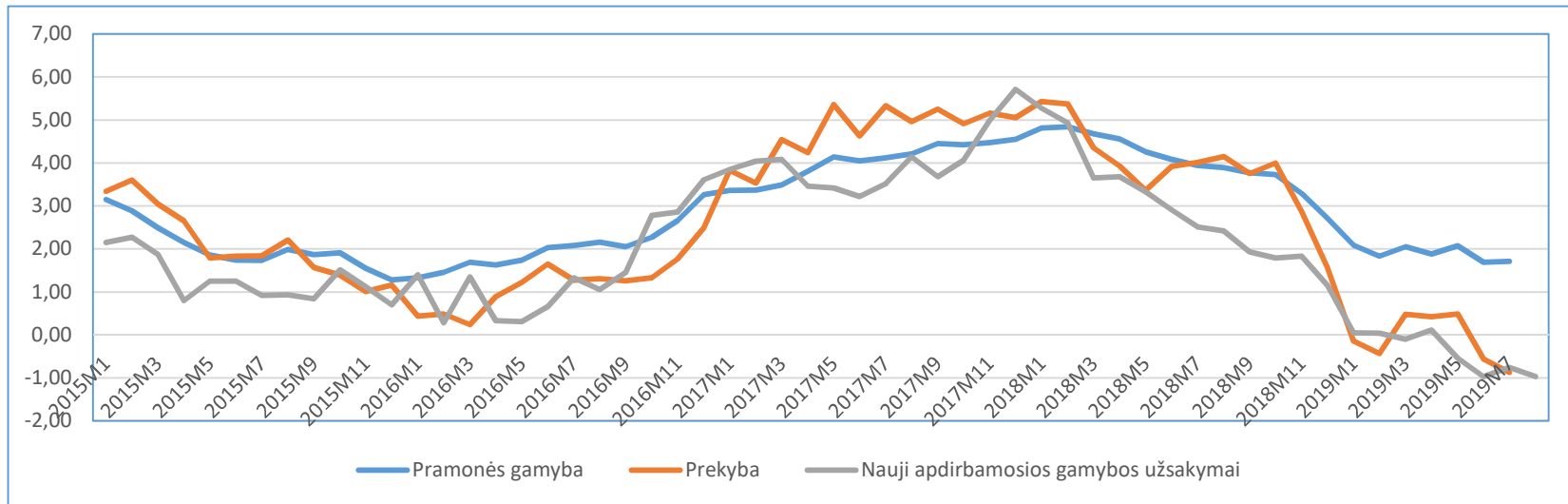
Baltic Institute for Research and Development

Cituoti: Baltic Institute for Research and Development. 2019. *Lietuvos krovinių vežimo automobiliais sektoriaus konkurencingumo ekonominė analizė*. Pranešimas parengtas LR Trišalės tarybos posėdžiui, 2019 m. lapkričio 19 d.. Vilnius, Lietuva.

# Pasaulio pramonės gamybos augimo

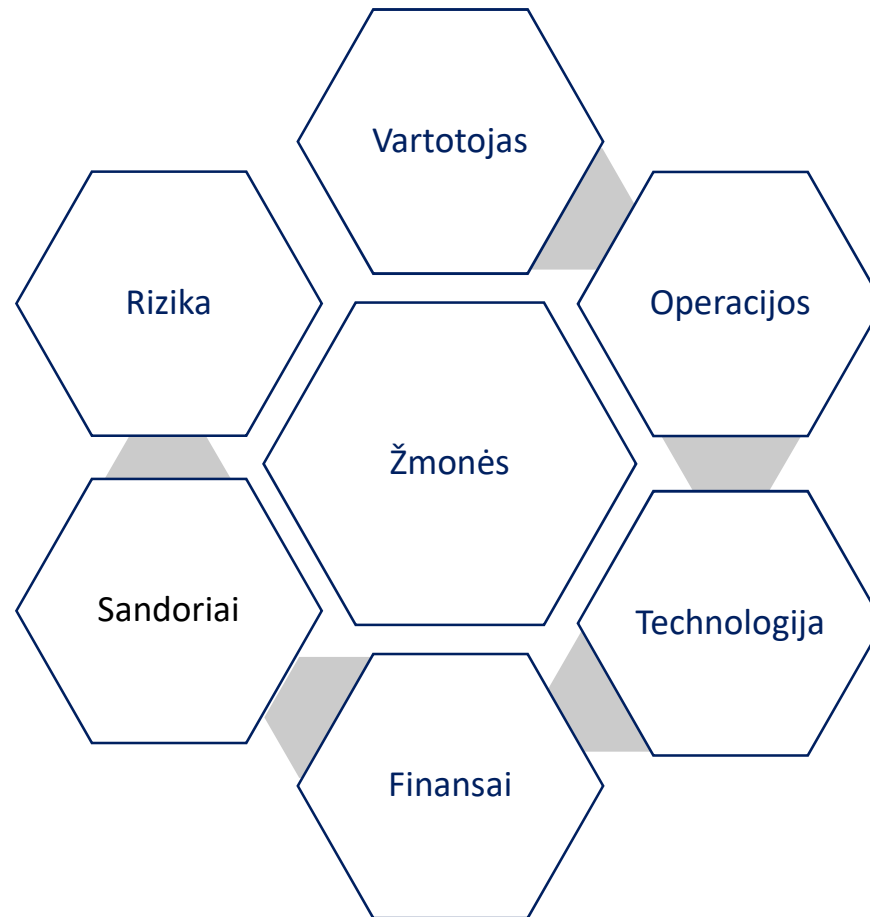
**tendencijos:** Lietuvos Transporto ir saugojimo sektoriaus BVP koreliacija su bendru šalies BVP pokyčiais siekia 0.99

Šaltinis: Tarptautinis valiutos fondas, 2019.



# Pagrindiniai ekonominio sektoriaus augimo

**veiksniai:** vežimo keliais sektorius yra mažos pridėtinės vertės, veikiantis konkurencingoje rinkoje, kur kaina yra pagrindinis konkurencingumo veiksnys



# Vartotojas ir geografinis pranašumas: Panaudojant Haversine formulę nustatytas ES krovinų vežimo keliais geografinis centras

Šaltinis: Baltic Institute for Research and Development. 2019. *Lietuvos krovinų vežimo automobiliais sektoriaus konkurencingumo ekonominė analizė*. Pranešimas parengtas LR Trišalės tarybos posėdžiui, 2019 m. lapkričio 19 d.. Vilnius, Lietuva.



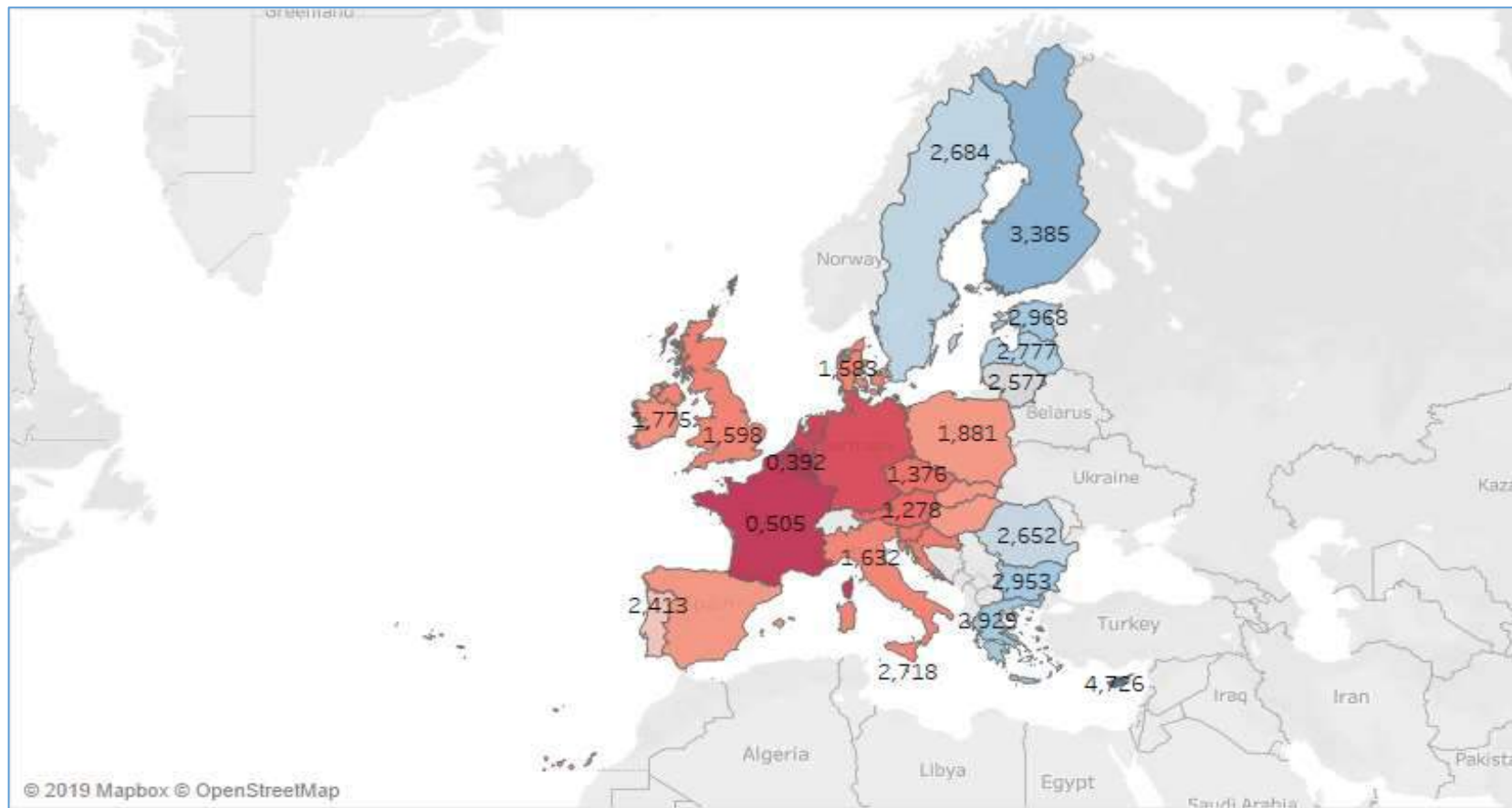
# Geografiniai atstumai: atstumas tarp ES krovinių vežimo keliais geografinio centro ir ES šalių šalių geografinių centroidų

Šaltinis: Baltic Institute for Research and Development. 2019. *Lietuvos krovinių vežimo automobiliais sektoriaus konkurencingumo ekonominė analizė*. Pranešimas parengtas LR Trišalės tarybos posėdžiui, 2019 m. lapkričio 19 d.. Vilnius, Lietuva.

Šalis	Atstumas iki krovinių vežimo sąlyginio centro ES, km	Šalis	Atstumas iki krovinių vežimo sąlyginio centro ES, km
Liuksemburgas	196	Lenkija	1112
Belgija	231	Slovakija	1118
Prancūzija	298	Vengrija	1128
Nyderlandai	416	Portugalija	1426
Vokietija	525	<b>Lietuva</b>	<b>1523</b>
Austrija	755	Rumunija	1567
Čekija	813	Švedija	1586
Slovėnija	831	Malta	1607
Kroatija	895	Latvija	1641
Danija	935	Graikija	1731
Jungtinės Karalystės	944	Bulgarija	1745
Italija	964	Estija	1754
Airija	1049	Suomija	2000
Ispanija	1099	Kipras	2793

# Geografinės vietos santykinis pranašumas: Lietuvos vežėjai yra santykinai 2.577 karto nepalankesnėje geografinėje tarptautinių vežimų rinkos vietoje

Šaltinis: Šaltinis: Baltic Institute for Research and Development. 2019. *Lietuvos krovinų vežimo automobiliais sektoriaus konkurencingumo ekonominė analizė*. Pranešimas parengtas LR Trišalės tarybos posėdžiui, 2019 m. lapkričio 19 d.. Vilnius, Lietuva.



# Operacijos: BVP paskirstymas vartojimui ir ateities pajamų kūrimui

Produkcija (išeiga)

- Tarpinis vartojimas

= Bendra pridėtinė vertė

- Kompensacijos darbuotojams

- Fiksuoto kapitalo sunaudojimas

- Likutinis perteklius ir mišrios pajamos

# Operacijos: BVP tenkanti vienam gyventojui ir darbuotojui 2017 metais ES šalyse

Šaltinis: Baltic Institute for Research and Development. 2019. *Lietuvos krovinių vežimo automobiliais sektoriaus konkurencingumo ekonominė analizė*. Pranešimas parengtas LR Trišalės tarybos posėdžiui, 2019 m. lapkričio 19 d.. Vilnius, Lietuva. skaičiavimai naudojantis Eurostat (2019) duomenimis.

Šalis	BVP tenkanti vienam gyventojui, EUR/gyventojas	BVP tenkanti vienam dirbančiajam, EUR/dirbantis	BVP tenkanti vienam dirbančiam transporto ir saugojimo sektoriuje, EUR/dirbantis, 2017 metais	Skirtumas tarp BVP tenkančio vienam dirbačiajam visoje ekonomikoje (BVP tenkanti vienam dirbančiajam= 100) EUR/dirbantis ir transport sektoriuje
European Union - 28 countries	27651	59043	n.d.	n.d.
Belgium	35739	81971	77600	95
Bulgaria	6948	15011	13500	90
Czech Republic	17552	35490	24500	69
Denmark	44512	88054	n.d.	n.d.
Germany	36284	71562	46100	64
Estonia	17106	34027	30600	90
Ireland	61799	130862	79400	61
Greece	14996	34526	35700	103
Spain	23180	48125	52700	110
France	31195	71028	62900	89
Croatia	10409	23798	23600	99
Italy	26232	62517	54300	87
Cyprus	20848	42866	41100	96
Latvia	13183	26784	20000	75
Lithuania	14558	28789	21300	74

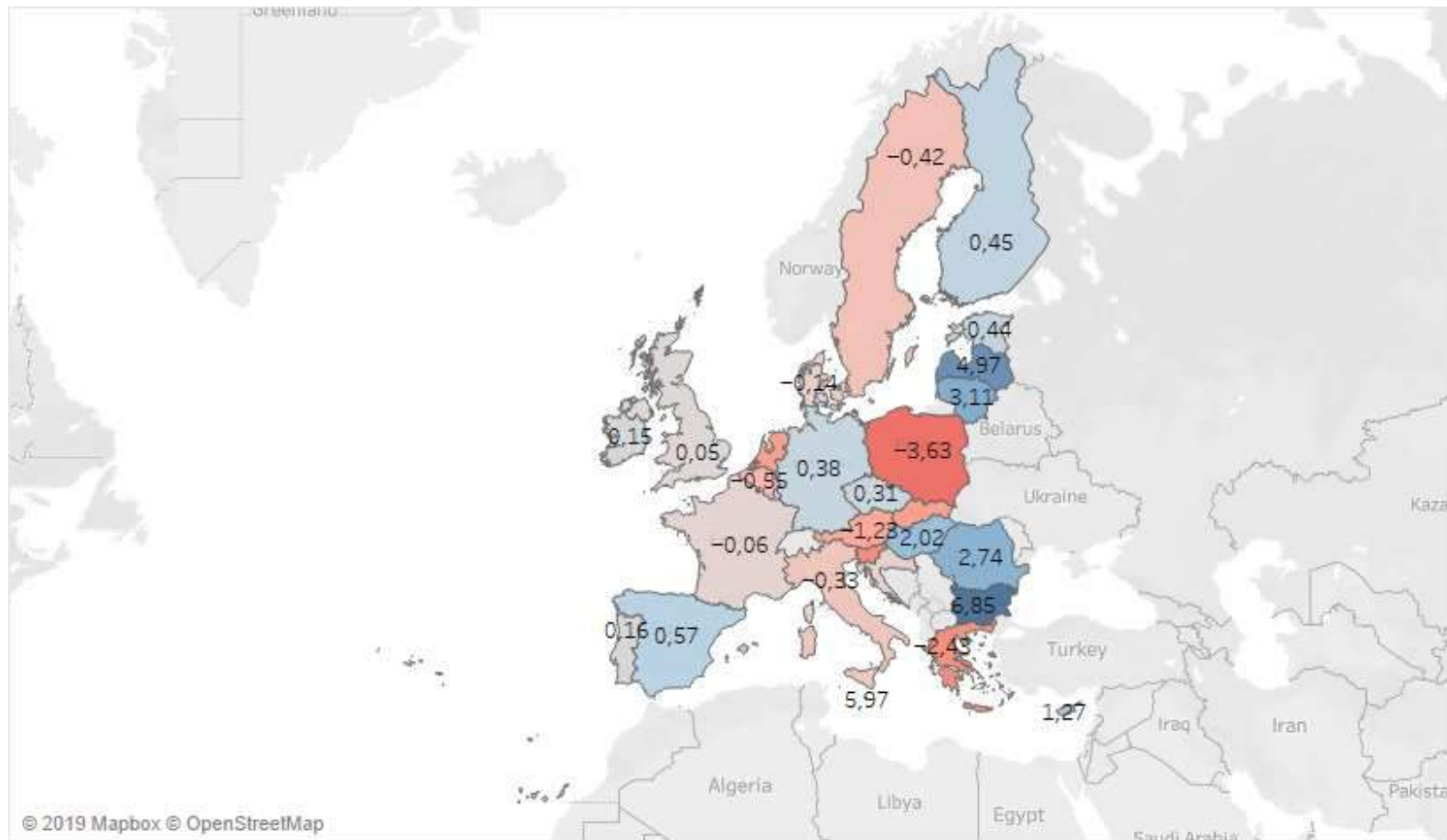


# Operacijos: BVP tenkanti vienam gyventojui ir darbuotojui 2017 metais ES šalyse

Šaltinis: Baltic Institute for Research and Development. 2019. *Lietuvos krovinių vežimo automobiliais sektoriaus konkurencingumo ekonominė analizė*. Pranešimas parengtas LR Trišalės tarybos posėdžiui, 2019 m. lapkričio 19 d.. Vilnius, Lietuva. *ASkaičiavimai naudojantis Eurostat (2019) duomenimis.*

Šalis	BVP tenkanti vienam gyventojui, EUR/gyventojas	BVP tenkanti vienam dirbančiajam, EUR/dirbantis	BVP tenkanti vienam dirbančiam transporto ir saugojimo sektoriuje, EUR/dirbantis, 2017 metais	Skirtumas tarp BVP tenkančio vienam dirbačiajam visoje ekonomikoje (BVP tenkanti vienam dirbančiajam= 100) EUR/dirbantis ir transport sektoriuje
European Union - 28 countries	27651	59043	n.d.	n.d.
Luxembourg	88578	184331	91900	50
Hungary	11554	24643	21700	88
Malta	21993	44670	46900	105
Netherlands	40086	77980	75400	97
Austria	38906	77260	72400	94
Poland	11440	25873	19100	74
Portugal	17156	35432	43200	122
Romania	9455	20939	14400	69
Slovenia	19145	39250	42800	109
Slovakia	14769	29670	24600	83
Finland	36684	75956	58000	76
Sweden	40824	79354	55300	70
United Kingdom	32369	66498	n.d.	n.d.

**Operacijos:** kompensacijų darbuotojams dalies BVP vidutiniai pokyčiai ES šalyse 2011-2018 metais Žemės transporto ir vamzdynų sektoriuje, proc.  
*Šaltinis: autorių skaičiavimai naudojant Eurostat (2019) duomenimis.*



# Operacijos: vidutinis atlyginimas Lietuvoje ir Transporto ir saugojimo sektoriuje

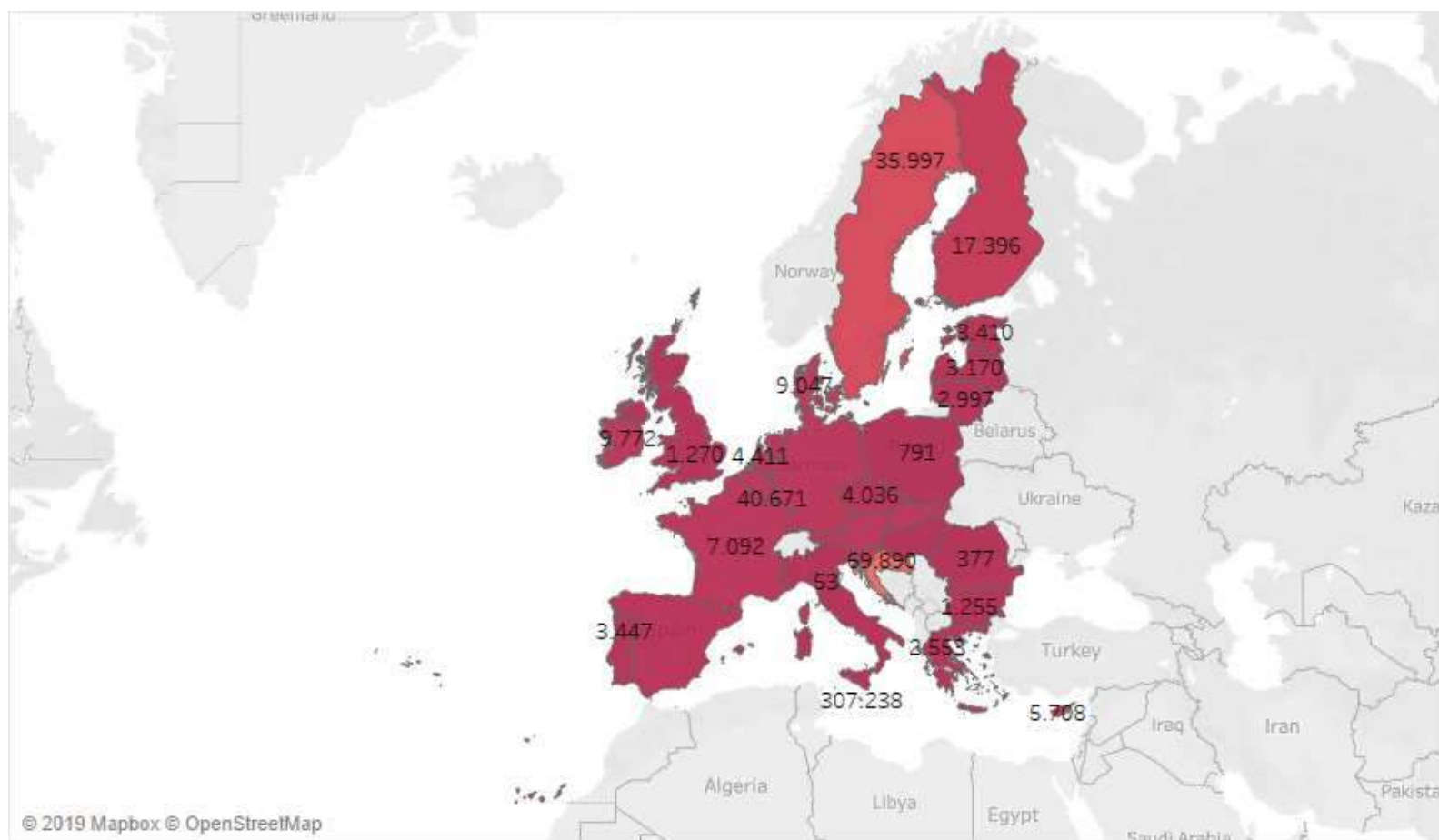
Šaltinis: LR Statistikos departamentas, 2019.

Ketvirčiais	2018K2	2018K3	2018K4	2019K1	2019K2
Iš viso pagal ekonomines veiklos rūšis	918.8	927.8	961.7	1251.9	1278
Transportas ir saugojimas	834.3	824.1	825.4	1094.4	1103.9

Siūlomas MMA – 1002  
Eur

# Operacijos: vidutinis fiksuotas turtas tenkantis vienam gyventojui ES šalyse 2009-2017 metais, eurai

Šaltinis: autorių skaičiavimai naudojant Eurostat (2019) duomenimis.



**Operacijos:** vienos darbo vietos sukūrimo krovinių vežimo automobiliais sektoriuje ryšys ir pridėtinės vertės paskirstymo ryšys  
Šaltinis: autorių skaičiavimai.

75 091  
EUR

- 100 000 (vilkiko su priek. kaina)
- 12 636 (1.5 darbuotojo)
- 112 636 (Iš viso ribiniai kaštai)

5 proc. 1 darbo vietos  
brangsta sukūrimas

78 691  
EUR

- 100 000 (vilkiko kaina)
- 18 036 (1.5 darbuotojo)
- 118 036 (iš viso ribiniai kaštai)

## Finansai: numatomų pakeitimų poveiko ekonominis vertinimas mikro lygmeniu; imtis imonių skaičiumi

Šaltinis: LR Statistisko departamentas (2019) ir autorių skaičiavimai naudojant Registrų centro ir Linavos duomenis.

Įmonių struktūra pagal dirbančių žmonių skaičių	Dalis	Įmonių skaičius šalyje, vnt.	Dalis	Analizės imtis, vnt.	Dalis	Krov. auto, virš 12 t, vnt.
0 - 9	0.884	4862	0.730	89	0.153	332
10 - 19	0.058	319	0.172	21	0.058	125
20 - 49	0.037	204	0.066	8	0.071	155
50 - 249	0.017	94	0.025	3	0.114	247
> 250	0.004	22	0.008	1	0.605	1313
<b>Iš viso:</b>	<b>1.000</b>	<b>5500</b>	<b>1.000</b>	<b>122</b>	<b>1.000</b>	<b>2172</b>

## Finansai: numatomų pakeitimų poveiko ekonominis vertinimas mikro lygmeniu; imtis darbuotojų skaičiumi

Šaltinis: LR Statistisko departamentas (2019) ir autorių skaičiavimai naudojant Registrų centro ir Linavos duomenis.

Įmonių struktūra pagal dirbančių žmonių skaičių	Dalis	Dirbančių skaičius (Transportas ir saugojimas) šalyje	Dalis	Analizės imtis
0 - 9	0.213	27191	0.142	489
10 - 19	0.097	12419	0.075	258
20 - 49	0.140	17800	0.078	268
50 - 249	0.212	27006	0.106	364
> 250	0.337	42960	0.599	2056
<b>Iš viso:</b>	<b>1.000</b>	<b>127376</b>	<b>1.000</b>	<b>3435</b>

## Finansai: suformuoti ir nagrinėti trys schenarijai

### Bazinis

- Niekas nekinta
- Sektorius prie dabartinių sąlygų

### MMAx1.65

- MMA padidinamas nuo 2020 m. iki 607 eurų ir dieninių koeficientas didinamas iki 1.65

### “Mobilumo paketas”

- MMAx 1.65 pokyčiai
- Papildomos sąnaudos dėl mobilumo paketo įgyvendinimo
- Sektoriaus augimo lėtėjimas dėl bendros ekonomikos augimo lėtėjimo



# Finansai: vertinimo rezultatai; bazinis scenarijus

Šaltinis: LR Statistisko departamentas (2019) ir autorių skaičiavimai naudojant Registrų centro ir Linavos duomenis.

<b>Bazinis scenarijus</b>	<b>Grynasis pelningumas</b>	<b>EBIT</b>	<b>EBT</b>	<b>Turto pelningumas (graža, ROA)</b>	<b>Nuosavo kapitalo pelningumas (ROE)</b>	<b>Einamojo likvidumo koeficientas</b>	<b>Kritinio likvidumo koeficientas</b>	<b>Įsiskolinimo koeficientas</b>	<b>Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis</b>	<b>Bendrojo mokumo koeficientas</b>
0 - 9	0.7	1.7	1.4	-2.7	-15.8	6.4	4.6	0.6	2.1	3.6
10 - 19	2.5	3.2	2.9	-2.8	-1.3	6.2	5.3	0.5	-0.1	5.4
20 - 49	8.1	9.1	8.4	9.2	35.5	13.5	12.6	0.5	0.3	3.7
50 - 249	5.7	6.8	6.5	9.7	20.9	1.4	1.3	0.6	1.5	0.8
> 250	6.6	6.7	6.0	7.0	20.8	1.0	0.9	0.6	1.9	0.5

# Finansai: vertinimo rezultatai; MMax1.65 scenarijus

Šaltinis: LR Statistisko departamentas (2019) ir autorių skaičiavimai naudojant Registry centro ir Linavos duomenis.

<b>MMax 1.65</b>	<b>Grynasis pelningu mas</b>	<b>EBIT</b>	<b>EBT</b>	<b>Turto pelningu mas (grąža, ROA)</b>	<b>Nuosavo kapitalo pelningu mas (ROE)</b>	<b>Einamojo likvidum o koeficien tas</b>	<b>Kritinio likvidum o koeficien tas</b>	<b>Įsiskolini mo koeficien tas</b>	<b>Įsipareig ojimų ir nuosavo kapitalo santykis</b>	<b>Bendrojo mokumo koeficien tas</b>
0 - 9	-5.7	-4.7	-4.9	-16.4	60.8	5.8	4.0	0.7	-1.5	3.3
10 - 19	-0.6	0.0	-0.2	-9.7	-37.0	5.7	4.8	0.5	1.1	5.1
20 - 49	5.5	6.6	5.9	4.3	31.6	12.0	11.1	0.5	0.5	3.6
50 - 249	3.2	4.4	4.0	4.9	9.2	1.3	1.2	0.6	1.8	0.7
> 250	3.7	3.8	3.1	4.0	12.7	0.9	0.8	0.7	2.1	0.5

Prastėja įmonės  
kreditavimo galimybės

# Finansai: vertinimo rezultatai; "Mobilumo paketas" scenarijus

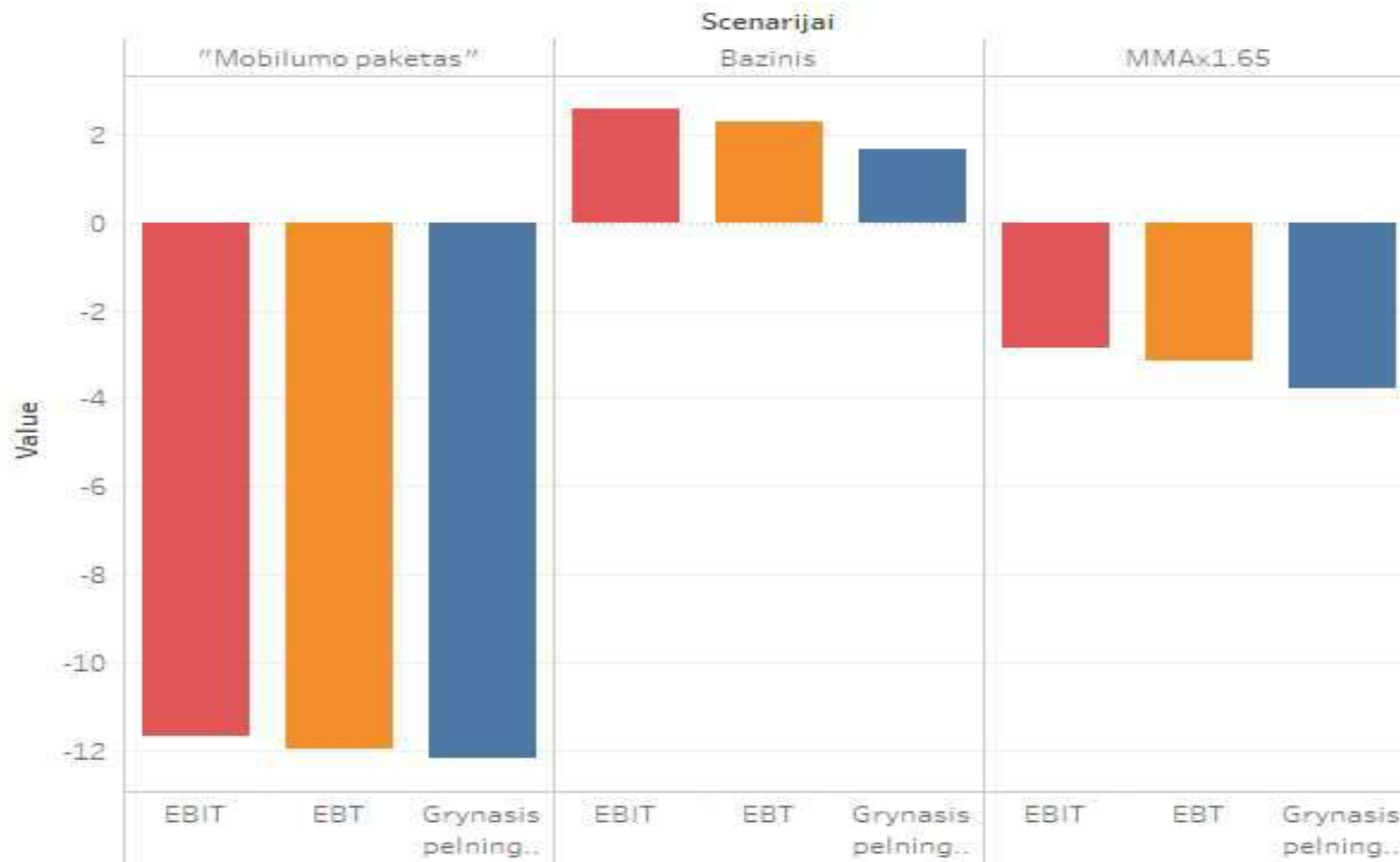
Šaltinis: LR Statistisko departamentas (2019) ir autorių skaičiavimai naudojant Registry centro ir Linavos duomenis.

<b>"Brexit"</b>	<b>Grynasis pelningumas</b>	<b>EBIT</b>	<b>EBT</b>	<b>Turto pelningumas (graža, ROA)</b>	<b>Nuosavo kapitalo pelningumas (ROE)</b>	<b>Einamojo likvidumo koeficientas</b>	<b>Kritinio likvidumo koeficientas</b>	<b>Įsiskolinimo koeficientas</b>	<b>Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis</b>	<b>Bendrojo mokumo koeficientas</b>
0 - 9	-15.6	-15.2	-15.5	-30.9	0.0	4.7	2.9	0.5	1.1	2.8
10 - 19	-5.4	-4.7	-5.0	-22.2	40.4	5.1	4.2	0.6	-3.9	4.7
20 - 49	1.8	3.3	2.6	-3.0	20.4	9.9	8.9	0.5	1.2	3.4
50 - 249	1.2	1.9	1.5	0.2	-6.9	1.1	1.0	0.6	2.1	0.6
> 250	-0.4	0.3	-0.4	-0.4	-1.4	0.8	0.7	0.7	2.4	0.4

Prastėja įmonės  
kreditavimo galimybės

# Finansai: vertinimo rezultatai; bazinis, MMax1.65 ir "Mobilumo paketas" scenarijai – poveikis visam sektoriui

Šaltinis: LR Statistisko departamentas (2019) ir BIRD skaičiavimai naudojant Registry centro ir Linavos duomenimis.



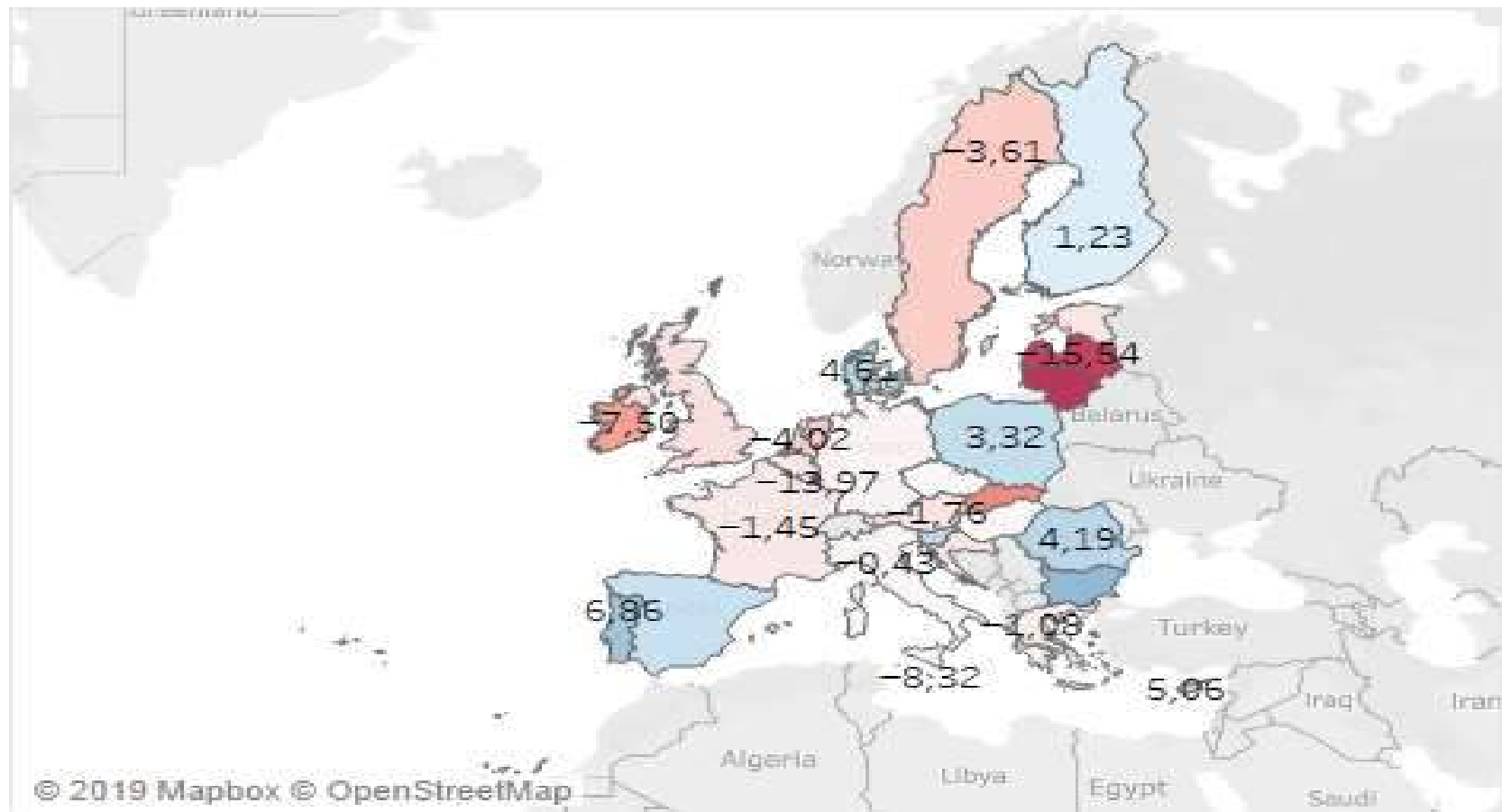
# Finansai: vertinimo rezultatai; poveikis darbo vietoms

Šaltinis: LR Statistisko departamentas (2019) ir autorių skaičiavimai naudojant Registry centro ir Linavos duomenis.

Įmonių struktūra pagal dirbančių žmonių skaičių	Dalis	Dirbančių skaičius (Transportas ir saugojimas) šalyje	Tikėtinas darbo vietų praradimas MMAx1.65 scenarijaus atveju	Tikėtinas darbo vietų praradimas "Mobilumo paketo" scenarijaus atveju
0 - 9	0.213	27191	16192	24472
10 - 19	0.097	12419	6210	6830.5
20 - 49	0.140	17800	0	3560.0
50 - 249	0.212	27006	0	0.0
> 250	0.337	42960	0	0.0
<b>Iš viso:</b>	<b>1.000</b>	<b>127376</b>	<b>22402</b>	<b>34862</b>

**Sandoriai:** Logistikos rezultatyvumo indeksas; Lietuvos krovinių vežėjų automobiliais rezultatyvumas mažėja 15.54 proc. (2018 metais lyginant su 2016 metais); vieta – nuo 29 iki 54 vietos Pasaulio reitinge

*Šaltinis: autorių skaičiavimai naudojant Pasaulio banko (2019) duomenis.*



**Žmonės:** iš esmės šalyje likęs tik struktūrinis nedarbas , todėl naujoms darbo vietoms kurti reikalingi kiti darbuotojų šaltiniai  
 Šaltinis: LR Finansų ministerija, 2019.

Rodiklio pavadinimas	2018	2019	2020	2021	2022
Užimtų gyventojų skaičius (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį), tūkst. asmenų	1374,7	1384,9	1386,3	1383,0	1378,4
Užimtų gyventojų skaičiaus (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį) pokytis, procentais	1,5	0,7	0,1	-0,2	-0,3
Nedarbo lygis (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį), procentais	6,1	6,0	5,9	5,9	5,9
Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis, Eur	924,1	1290,0	1386,0	1466,0	1546,9
Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis, procentais	10,0	8,3	7,4	5,8	5,5

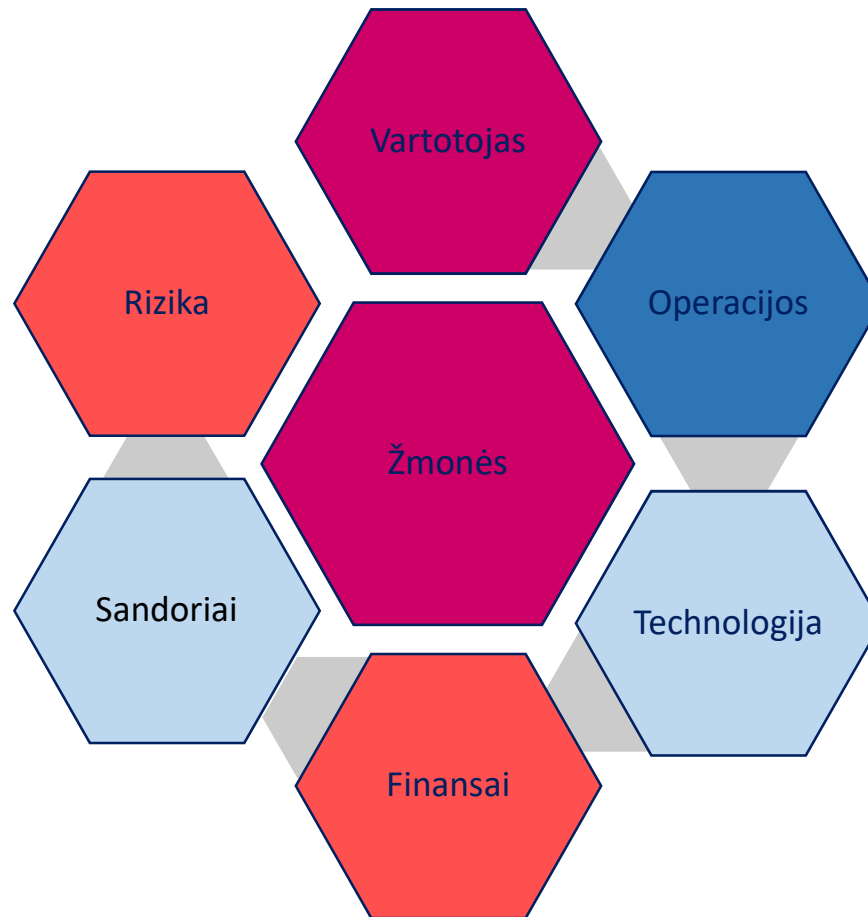
**Siūlomas MMax1.65 augimas –  
43 proc.**

**Rizika:** sektoriaus ateities augimą (ir ateities kuriamo BVP augimą) gali riboti trys pagrindiniai veiksniai





# Pagrindiniai ekonominio sektoriaus augimo veiksniai - rizikos: Lietuvos krovinių vežėjų automobiliais sektoriaus augimo (konkurencingumo) perspektyvų vertinimas



## Tikėtinos pasekmės sektoriui – išvados

Užimtų darbuotojų skaičiaus sumažėjimas - 34862 asmenų

Potencialūs emigrantai - 34862 asmenys

Sektoriaus koncentracijos didėjimas, mažiausiųjų sąskaita

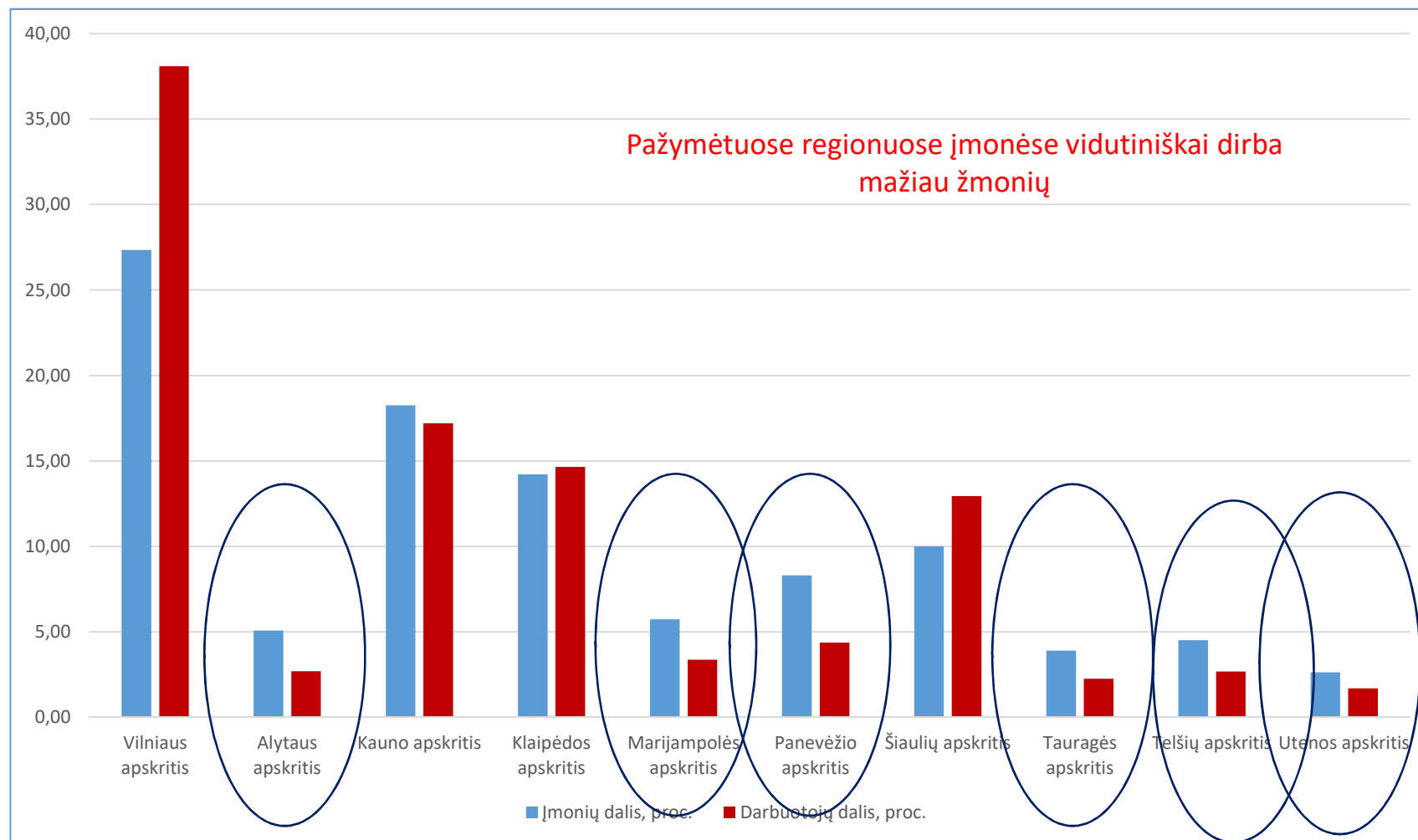
Išmokų bedarbiams poreikis – 111 mln. eurų (vienkartinis)

Negautos SODROS pajamos – 102 mln. eurų per metus

Būsimas metinis BVP praradimas (nesukurtas BVP) = 1.6 % (metinio)

Kitų Lietuvos sektorių moralinis darbo vertės devalvavimas

# Tikėtina labiausiai nukenčiantys regionai yra...





*Dėkojame už dėmesį*

**Baltic Institute for Research and Development**